

Spis treści

Słowo wstępne.....	11
Część I Filozoficzne i pragmatyczne pojęcia badań empirycznych.....	15
Rozdział 1. Elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym.....	15
1.1. Pojęcie nauki.....	15
1.2. Cechy i zasady poznania naukowego.....	17
1.3. Owoce poznania naukowego.....	21
1.3.1. Cele badań naukowych.....	21
1.3.2. Prawa nauki.....	23
1.3.3. Prawdliwości w nauce.....	25
1.3.4. Teoria naukowa.....	27
1.4. Wyjaśnienia naukowe i ich rodzaje.....	28
1.4.1. Wyjaśnienia genetyczne.....	29
1.4.2. Wyjaśnienia funkcjonalne.....	30
1.4.3. Wyjaśnienia teleologiczno-funkcjonalne.....	31
1.4.4. Wyjaśnienia logiczne.....	32
Literatura zalecana.....	33
Zadania i pytania.....	34
Rozdział 2. Terminy i pojęcia badań pedagogicznych.....	35
2.1. Typologia badań pedagogicznych ze względu na cel, organizację, przedmiot i procedurę.....	35
2.2. Problemy a hipotezy.....	43
2.2.1. Formułowanie problemów badawczych.....	43
2.2.2. Formułowanie hipotez.....	45
2.3. Pojęcie modelu w badaniach społecznych.....	48
2.4. Zmienne i wskaźniki w badaniach pedagogicznych.....	50

2.4.1. Formułowanie zmiennych i ich rodzaje.....	51
2.4.2. Wskaźniki i ich rodzaje.....	53
2.5. Klasyfikacja jako narzędzie porządkowania wiedzy.....	55
2.6. Etyczne ograniczenia i wymogi wobec badań pedagogicznych.....	59
Literatura zalecana.....	68
Zadania i pytania.....	69
Część II Strategie ilościowe w badaniach pedagogicznych.....	70
Rozdział 3. Metody badań pedagogicznych.....	70
3.1. Metody - techniki - narzędzia badawcze.....	70
3.2. Eksperyment pedagogiczny.....	72
3.3. Monografia pedagogiczna.....	75
3.4. Metoda indywidualnych przypadków.....	77
3.5. Metoda sondażu diagnostycznego.....	79
Literatura zalecana.....	82
Zadania i pytania.....	84
Rozdział 4. Techniki badań pedagogicznych.....	85
4.1. Obserwacja.....	86
4.1.1. Narzędzia obserwacji.....	89
4.2. Wywiad.....	91
4.2.1. Czynniki zakłócające wiarygodność informacji.....	93
4.2.2. Główne typy wywiadów w badaniach pedagogicznych.....	95
4.3. Ankieta.....	96
4.4. Badanie dokumentów.....	98
4.5. Analiza treści.....	100
4.6. Techniki projekcyjne.....	101
Literatura zalecana.....	102
Zadania i pytania.....	103
Rozdział 5. Pomiar w badaniach pedagogicznych.....	105
5.1. Pomiar środowiska wychowawczego.....	107
5.2. Pojęcia i skale pomiaru.....	109
5.2.1. Skala nominalna.....	110
5.2.2. Skala porządkowa.....	110
5.2.3. Skala interwałowa.....	111
5.2.4. Skala ilorazowa.....	112
5.3. Techniki socjometryczne.....	113
5.4. Testy pedagogiczne.....	116
5.4.1. Istota i właściwości testów.....	116

5.4.2. Klasyfikacja testów.....	119
5.4.3. Zasady stosowania testów.....	121
Literatura zalecana.....	122
Zadania i pytania.....	123
 Rozdział 6. Skuteczność metod statystycznych i warunki ich stosowania w badaniach pedagogicznych.....	124
6.1. Sztuka konstruowania próby badawczej.....	125
6.2. Operacje statystyczne na zmiennych.....	130
6.3. Korelacje, rozkłady i oszacowania.....	138
6.4. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	143
Literatura zalecana.....	147
Zadania i pytania.....	147
 Rozdział 7. Narzędzia badawcze. Konstrukcja i zastosowanie.....	148
7.1. Reguły technicznej i poznawczej poprawności budowy narzędzi.....	149
7.2. Kwestionariusz wywiadu.....	150
7.3. Kwestionariusz ankiety.....	160
7.4. Narzędzia socjometrii.....	168
7.5. Narzędzia obserwacji.....	169
7.6. Skale.....	176
Literatura zalecana.....	183
Zadania i pytania.....	184
 Rozdział 8. Organizacja i etapy badań naukowych.....	185
8.1. Schematy organizacji badań.....	185
8.2. Faza koncepcji.....	188
8.2.1. Wybór tematu, przedmiotu i celu badań, kwerenda literatury.....	188
8.2.2. Problemy badawcze.....	191
8.2.3. Hipotezy badawcze.....	193
8.2.4. Wybór terenu badań i dobór próby.....	194
8.2.5. Typologia zmiennych.....	197
8.2.6. Schemat wyjaśniania związków między zmiennymi.....	198
8.2.7. Typologia wskaźników do zmiennych.....	200
8.2.8. Metody, techniki i narzędzia badawcze.....	203
8.2.9. Definicje teoretyczne ważniejszych pojęć.....	205
8.2.10. Badania pilotażowe.....	206
8.2.11. Ostateczne decyzje odnośnie pojęć i warsztatu badań.....	207
8.2.12. Gromadzenie i opracowanie bibliografii.....	208
8.3. Faza badań.....	209

8.3.1. Harmonogram badań.....	209
8.3.2. Przeprowadzenie badań właściwych.....	210
8.3.3. Uporządkowanie materiałów badawczych.....	212
8.3.4. Przygotowanie do kodyfikacji.....	213
8.3.5. Weryfikacja hipotez.....	214
8.3.6. Opracowanie teoretyczne i uogólnianie wyników.....	216
Literatura zalecana.....	223
Zadania i pytania.....	223
Rozdział 9. Zasady opracowania materiałów badawczych.....	225
9.1. Porządkowanie i klasyfikacja materiałów badawczych.....	225
9.2. Konstrukcja klucza kodyfikacyjnego.....	228
9.3. Arkusze zbiorcze oraz podstawowe operacje statystyczne.....	234
9.4. Prosta prezentacja statystyczna wyników badań.....	238
9.5. Analiza jakościowa, klasyfikacja zagadnień i zależności.....	241
Literatura zalecana.....	242
Zadania i pytania.....	243
Rozdział 10. Formalne i pozaformalne warunki poprawności badań pedagogicznych.....	244
10.1. Obiektywizm i subiektywizm poznania społecznego.....	244
10.2. Rola konstrukcji i języka narzędzi badawczych dla rzetelności wyników.....	250
10.3. Czynniki zniekształcające wartość materiałów badawczych.....	252
10.4. Badania całościowe i badania reprezentacyjne.....	254
10.5. Zasady doboru próby reprezentacyjnej.....	256
10.6. Badania pilotażowe.....	260
10.7. Wnioskowanie jako sztuka i jako cel.....	262
Literatura zalecana.....	266
Zadania i pytania.....	266
Część III Strategie jakościowe w badaniach pedagogicznych.....	267
Rozdział 11. Podstawowe założenia badań jakościowych.....	267
11.1. Jakościowe i ilościowe strategie poznania naukowego.....	267
11.2. Teoretyczne korzenie jakościowej strategii badań.....	270
11.3. Procedury i założenia badań jakościowych.....	277
11.4. Cechy charakterystyczne badania jakościowego.....	284
Rozdział 12. Rodzaje badań jakościowych.....	294
12.1. Badania etnograficzne.....	294

12.2. Studium przypadku.....	297
12.2.1. Badania biograficzne.....	300
12.3. Badania fenomenograficzne.....	303
12.4. Badanie w działaniu.....	307
 Rozdział 13. Metody zbierania materiałów badawczych.....	318
13.1. Obserwacja uczestnicząca.....	318
13.2. Otwarty wywiad pogłębiony (lub wywiad narracyjny, historia mówiona).....	327
13.3. Dyskusja grupowa.....	338
 Rozdział 14. Opracowywanie danych jakościowych.....	344
14.1. Porządkowanie i grupowanie danych.....	344
14.2. Analiza treści, tekstu.....	350
14.3. Wnioskowanie i opis.....	354
Uwagi końcowe.....	357
Literatura.....	357
 Indeks nazwisk.....	363
 Indeks pojęć.....	367